

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการนั้นๆ โดยให้อำนาจการสถานศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็น ผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของ ทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ
2. ประสานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ
3. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจ
4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 10/2559 ข้อ 4 ให้เสนอต่อ กคจ.)
5. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รวมทั้งงานอื่นๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

สถานศึกษาใดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในกฎหมาย หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ อาจขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการนั้นสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะอย่างให้แทน เป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและลักษณะของงานที่ให้ปฏิบัติแทนได้ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษา แห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
2. ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทน ของนิติบุคคลสถานศึกษา
3. ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศ ให้แก่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เมื่อจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง แล้วให้สถานศึกษารายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว
4. ในกรณีที่จะต้องมีการจดทะเบียนสิทธิ ซ้ำทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนใดๆ เกี่ยวกับ ทรัพย์สินที่ผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ ในนามนิติ บุคคลสถานศึกษา
5. ในกรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้สถานศึกษารายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี โดยเร็ว

6. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่จัดไว้สำหรับสถานศึกษา ตามที่ได้รับ การกำหนดวงเงิน และได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ทั้งนี้ยกเว้นงบประมาณใน หมวดเงินเดือน

7. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ใน วงเงิน งบประมาณที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในข้อ 6 ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกำหนด

8. การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษา ให้สถานศึกษารับบริจาคตามที่ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

9. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

10. ให้สถานศึกษาจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและสินทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้ ตามข้อ 4 ไว้เป็นหลักฐาน และสรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าว รายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัด ทราบ ทุกสิ้นปีงบประมาณ

11. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เป็นการกำหนดบทบาทและ หน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน ให้สอดคล้องกับนโยบายและ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยจำนวน และคุณสมบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ร่วมวางแผนและให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
3. วิเคราะห์สภาพของโรงเรียน
4. ร่วมพิจารณาปรับปรุงส่งเสริม และให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนในโรงเรียน
5. กำหนดยุทธศาสตร์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน
6. ร่วมประเมินและรับทราบผลการดำเนินงาน
7. ให้การสนับสนุนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ
8. เผยแพร่ผลงานของโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่ในการจัดระบบการศึกษา และแผนงาน ควบคุม ดำเนินงานและบริหารงานด้านต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย โดยมีหน้าที่ และบทบาทดังนี้

1. บริหารงานตามนโยบายของหน่วยเหนือ
2. บริหารงานในหน้าที่ ทั้งด้านการบริหารงานทั่วไป ธุรการ การเงินและพัสดุ งานวิชาการ
3. อาคารสถานที่และงานชุมชน

4. บริหารงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายและวินัยของทางราชการ
 5. ให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน
 6. ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเต็มกำลังความสามารถและตามศักยภาพ
 7. ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตามที่ยุ้บังคับบัญชามอบหมาย
- บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน

มีบทบาทเป็นผู้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รักษาจรรยาบรรณของครูอาจารย์
2. ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้ ความประพฤติที่ดีงาม
3. ช่วยรับผิดชอบการบริหารงานร่วมกับผู้บริหาร
4. ช่วยเหลืองานโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. ประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและสังคม
6. ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. ติดตามช่วยเหลือศิษย์ของตนอยู่เสมอ

บทบาทหน้าที่ของนักการภารโรง

มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนและดูแลบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนให้น่าอยู่ นำมาศึกษาเล่าเรียน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ปฏิบัติงานด้านรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ
2. ปฏิบัติงานด้านความสะอาดของอาคารสถานที่
3. ตกแต่งสวนไม้ดอกไม้ประดับ ถนนภายในโรงเรียนให้สวยงาม
4. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่โรงเรียนมอบหมาย
5. ดูแลรักษางานด้านสาธารณูปโภค น้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ
6. ดูแลการเปิด - ปิดประตู หน้าต่างของอาคารเรียนให้เรียบร้อย

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน

ดังนี้

1. ศึกษาถึงระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน
2. ศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
3. ให้การสนับสนุนในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน
4. รับผิดชอบความประพฤติตลอดทั้งการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
5. อบรมลูกหลานให้ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน
6. เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังคำชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะกับทางโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของนักเรียน

นักเรียนมีหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียนและประพฤติตามระเบียบของทางโรงเรียนโดยปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนด

2. นักเรียนต้องมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและรู้จักคุณค่าของวัฒนธรรมไทย
3. นักเรียนต้องให้การเคารพ ศรัทธา เชื่อฟังบิดา-มารดา ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์
4. นักเรียนต้องประพฤติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนด
5. นักเรียนต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ เพศ วัย และมีความสุภาพอ่อนโยนทั้ง กาย วาจา ใจ
6. นักเรียนต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลา ไม่ขาดเรียน ไม่หนีเรียนและเข้าเรียนให้ตรงเวลา
7. นักเรียนต้องตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
8. นักเรียนต้องไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ไม่เสพสารเสพติด และไม่เล่นการพนันทุกชนิดทั้งนอกและในโรงเรียน
9. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ รักความสามัคคี ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือร่วมกลุ่มกันสร้าง ความเสื่อมเสียแก่ตนเองและผู้อื่น
10. นักเรียนต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน อาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง บริเวณโรงเรียน ตลอดจนดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียน
11. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมชุมชนและร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อ สังคม
12. นักเรียนต้องช่วยกันสร้างและรักษาเกียรติคุณของโรงเรียน